

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Riigikantselei
riigikantselei@riigikantselei.ee

Teie 11.06.2025

Meie 07.07.2025

nr 2-5/25-01152,
RIIGIKOGU/25-0653/-2T
nr 8-2/5083

Arvamuse andmine 674 SE kohta

Justiits- ja Digiministeerium, tutvunud Riigikogu liikme staatuse seaduse muutmise seaduse ning riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse muutmise seaduse eelnõuga (674 SE) ning Siseministeeriumi seisukohaga, teeb Vabariigi Valitsusele ettepaneku loobuda arvamuse andmisest 674 SE kohta. Riigikogu liikme julgeolekukontrolli küsimus on seotud Riigikogu liikme mandaadi teostamise ja parlamendi töö toimimisega, mistõttu on Riigikogul selles küsimuses enesekorraldusõigus. Parlamendi enesekorraldusõiguse eesmärk on võimaldada parlamendil täita talle põhiseadusega pandud ülesandeid.

Eelnõu (674 SE), mille algatasid SDE fraktsioon ning Riigikogu liikmed Jaak Aab, Ester Karuse, Tanel Kiik, Andre Hanimägi ja Züleyxa Izmailova, eesmärk on tunnistada Riigikogu liikmete ametikohajärgne riigisaladusele juurdepääsu õigus kehtetuks (RSVS § 27 lg 1 punkt 2) ning võimaldada edaspidi Riigikogu töös vajalikule riigisaladusele ja salastatud välisteabele¹ juurdepääs üksnes julgeolekukontrolli läbinud Riigikogu liikmetel. Seletuskirjas on selgitatud, et Riigikogu liikmetel ei teki kohustust kontrolli läbida (v.a riigikaitsekomisjoni liikmed, kellel säilib seadusjärgne kohustus). Teisisõnu need Riigikogu liikmed, kellel riigisaladusele juurdepääsu õigus puudub (nt ei soovi taotleda või ei läbi kontrolli), jääksid edaspidi riigisaladuse töötlemist eeldavate otsuste langetamisest kõrvale. Eelnõukohane julgeolekukontrolli nõue seaks seega täiendavad piirangud Riigikogu liikmele Riigikogu töös osalemisel ja lõppastmes parlamendi toimimisele. Kehtivas Riigikogu liikme staatuse seaduses on tasakaalupunktiks lahendus, mille kohaselt on riigikaitsekomisjoni liikmetele seatud julgeolekukontrolli läbimise kohustus, mille tulemus määrab, millised Riigikogu liikmed tohivad Riigikogu riigikaitsekomisjoni töös osaleda (§ 19 lg 4).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

¹ Juhime siinkohal tähelepanu, et Riigikogu liikme staatuse seaduse § 19 lõike 3 ja RSVS § 51 lõike 3 koosmõjus kehtib täiendav nõue, et kui välislepingu kohaselt on julgeolekukontrolli läbiviimine salastatud välisteabele juurdepääsu õiguse andmise kohustuslik eeltingimus, teostatakse julgeolekukontroll ka nende isikute suhtes, kellel on ametikohajärgne juurdepääsuõigus (v.a Vabariigi President). Seega kehtivad Riigikogu liikmetele salastatud välisteabe puhul välislepingust tulenevad piirangud ka kehtiva õiguse kohaselt.

Signe Reinsalu 5688 7270
signe.reinsalu@justdigi.ee